

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 01.04.2020
Αριθμ. Πρωτ.: 632/267675

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της εγχώριας καλλιέργειας οσπρίων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1346/18-10-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στη στήριξη της παραγωγής ψυχανθών και, συγκεκριμένα, οσπρίων για ανθρώπινη κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων και των φασολιών, επισημαίνεται ότι η χώρα μας προσανατολίζεται προς την παραγωγή προϊόντων ποιότητας, τα οποία καταλαμβάνουν έναν τομέα της αγοράς διαφορετικό από τα χαμηλής ποιότητας εισαγόμενα προϊόντα μαζικής παραγωγής. Η ποιότητα των ελληνικών ψυχανθών, συμπεριλαμβανομένων και των οσπρίων, είναι ανώτερη και αναγνωρισμένη διεθνώς.

Οι παραγωγοί ψυχανθών και οσπρίων μπορούν να επωφεληθούν τόσο από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που υπάρχουν για τα προϊόντα αυτά, όσο και από διάφορα προγράμματα που ενισχύουν την καλλιέργεια και την προώθηση στην αγορά. Ειδικά για την ένταξη σε διάφορα χρηματοδοτούμενα προγράμματα, οι παραγωγοί ενθαρρύνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), καθώς και από την ΕΕ, προκειμένου να οργανωθούν σε ομαδικά σχήματα, όπως είναι οι Ομάδες και οι Οργανώσεις Παραγωγών, καθώς και οι Συνεταιρισμοί, βασικός στόχος των οποίων είναι η επίτευξη καλύτερων τιμών του προϊόντος, η μείωση του κόστους παραγωγής, η προώθηση ποιοτικού προϊόντος, η διατήρηση των παραδοσιακών αγορών, το άνοιγμα νέων αγορών κ.λπ.

Παράλληλα, το ΥΠΑΑΤ και άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες (π.χ. Τελωνεία) με συνεχείς ελέγχους επαγρυπνούν για την πρόληψη των λεγόμενων «ελληνοποιήσεων», ώστε να μην υπάρχει υποβάθμιση της ποιότητας των ελληνικών οσπρίων.

Ως προς το θέμα των εισαγωγών, επισημαίνεται ότι οι εισαγωγές οσπρίων γενικώς επιτρέπονται, σύμφωνα με τις διεθνείς και διμερείς συμφωνίες, οι οποίες ισχύουν κατά περίπτωση.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι η καλλιέργεια των οσπρίων στη χώρα μας είναι μία δυναμική καλλιέργεια που τα τελευταία έτη, λόγω και της συνδεδεμένης ενίσχυσης, τείνει σε αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων.

Συγκεκριμένα, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις με όσπρια για ανθρώπινη κατανάλωση την τελευταία τριετία είναι:

για το έτος 2017: 29831 ha,

για το έτος 2018: 33128 ha και

για το έτος 2019: 34156 ha.

Σε ό,τι αφορά στις εισαγωγές και εξαγωγές των οσπρίων και των ξερών φασολιών προς και από ΕΕ και Τρίτες Χώρες, παρατίθενται τα κάτωθι στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ:

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων - Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων - Τμήμα Στατιστικής & Τεκμηρίωσης

ΠΗΓΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΤΩΝ 2016-2018 : 07.2019

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΟΣΠΡΙΑ ΞΕΡΑ (CN 0713)	30.415.852	28.551.503	4.411.260	3.037.432
2017		34.037.000	34.183.400	7.612.560	5.957.181
2018		27.590.388	30.986.094	3.987.548	3.292.653

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ Ε.Ε.28

Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΟΣΠΡΙΑ ΞΕΡΑ (CN 0713)	2.717.007	1.803.653	2.133.724	1.418.596
2017		2.318.310	1.653.595	4.985.661	4.309.214
2018		2.100.543	1.255.037	3.285.798	2.937.455

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΟΣΠΡΙΑ ΞΕΡΑ (CN 0713)	27.698.845	26.747.850	2.277.536	1.618.836
2017		31.718.690	32.529.805	2.626.899	1.647.967
2018		25.489.845	29.731.057	701.750	355.198

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ : Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων - Διεύθυνση Αγροτικής Πολιτικής, Τεκμηρίωσης & Διεθνών Σχέσεων - Τμήμα Στατιστικής & Τεκμηρίωσης					
ΠΗΓΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ : ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ. ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΤΩΝ 2016-2018 : 07.2019					
ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ					
Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΦΑΣΟΛΙΑ ΞΕΡΑ (CN 07133100, 07133200, 071333, 07133400, 07133500, 07133900)	15.023.153	13.142.929	1.478.853	839.438
2017		13.934.368	13.336.526	2.016.811	1.283.397
2018		12.833.174	13.301.724	2.209.911	1.537.096

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ Ε.Ε.28					
Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΦΑΣΟΛΙΑ ΞΕΡΑ (CN 07133100, 07133200, 071333, 07133400, 07133500, 07133900)	1.371.782	690.575	1.056.957	656.584
2017		994.729	433.084	1.640.656	1.128.550
2018		1.023.800	481.309	1.855.269	1.408.992

ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ					
Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εισαγωγές (ευρώ)	Εισαγωγές (κιλά)	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2016	ΦΑΣΟΛΙΑ ΞΕΡΑ (CN 07133100, 07133200, 071333, 07133400, 07133500, 07133900)	13.651.371	12.452.354	421.896	182.854
2017		12.939.639	12.903.442	376.155	154.847
2018		11.809.374	12.820.415	354.642	128.104

ΕΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (€)	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (εκτάρια)
2015	5.000.000	20.481,42
2016	4.941.136	27.235,10

2017	4.882.207	29.831,22
2018	4.828.375	33.128,39

Επισημαίνεται ότι η καλλιέργεια οσπρίων αποτελεί επιλέξιμη καλλιέργεια για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων, τη χορήγηση της ενιαίας ενίσχυσης (από το 2006 έως το 2014) αλλά και τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης (από το έτος 2015 έως και σήμερα). Επομένως, οι εκτάσεις που καλλιεργούνται με όσπρια, λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις. Ωστόσο, το ΥΠΑΑΤ, λόγω της σημασίας των οσπρίων ως παραδοσιακής καλλιέργειας στην Ελλάδα αλλά και λόγω της διατροφικής τους αξίας, η οποία αποτυπώνεται και στην πυραμίδα της Μεσογειακής Διατροφής, αποφάσισε, πέραν της βασικής ενίσχυσης, και τη χορήγηση της συνδεδεμένης ενίσχυσης στην καλλιέργεια των οσπρίων για ανθρώπινη κατανάλωση από το έτος 2015.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο της ΚΑΠ 2014-2020, τα Κράτη-Μέλη είχαν τη δυνατότητα εφαρμογής της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης σε συγκεκριμένους τομείς και παραγόμενα είδη, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, σύμφωνα με το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει μετά τον κανονισμό Omnibus, η στήριξη αυτή:

- παρέχεται μόνον σε εκείνους τους τομείς ή τα παραγόμενα είδη που αντιμετωπίζουν ορισμένες δυσκολίες και είναι ιδιαίτερα σημαντικοί για οικονομικούς, κοινωνικούς ή /και περιβαλλοντικούς λόγους και
- είναι ένα καθεστώς περιορισμού της παραγωγής, με τη μορφή ετήσιας ενίσχυσης στη βάση καθορισμένων εκτάσεων ή αποδόσεων ή αριθμού ζώων.

Ως εκ τούτου, από το έτος 2015 έως και σήμερα, στο πλαίσιο του Τίτλου IV του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η χώρα μας θέσπισε τη χορήγηση συνδεδεμένης στήριξης της καλλιέργειας των βρώσιμων οσπρίων, της οποίας οι λεπτομέρειες χορήγησης καθορίστηκαν με την αριθμ. 1703/43630/21-4-2015 απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης στα όσπρια που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση σε εκτέλεση του άρθρου 52 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β' 855/15-5-2015).

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, ο σχεδιασμός της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα των οσπρίων, συμπεριλαμβανομένων και των φασολιών, έγινε στη βάση μίας έκτασης αναφοράς (16.500 εκτάρια) και ετήσιου προϋπολογισμού. Από τη μέχρι σήμερα πορεία υλοποίησης του μέτρου παρατηρείται σημαντική αύξηση της επιλέξιμης έκτασης. Ο αριθμός των δικαιούχων παραγωγών, οι συνολικές εκτάσεις που ενισχύθηκαν και το συνολικό ποσό ενισχύσεων κατ' έτος παρατίθενται ως εξής:

ΕΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΕΚΤΑΣΗ (εκτάρια)	ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ (€)
2015	11.241	20.499	4.810.191
2016	13.500	27.362	4.648.663
2017	13.184	29.992	4.747.429
2018	13.723	33.233	4.608.005

Επίσης, σημειώνεται ότι οι νομοθετικές προτάσεις της Ε. Επιτροπής για την ΚΑΠ μετά το 2020 προβλέπουν τη συνέχιση της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης για να υποστηριχθούν τομείς και παραγωγές προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες που βιώνουν, βελτιώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα, τη βιωσιμότητα ή την ποιότητά τους.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 και της αριθμ. 6266/146471/30-12-2016 απόφασης του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ.41) και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 181/2014 της Επιτροπής (ΕΕ L 63 της 4.3.2014, σ. 53), σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος Στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους, όσον αφορά τα προϊόντα της τοπικής γεωργικής φυτικής παραγωγής» (Β' 21/13-1-2017), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος Στήριξης των Μικρών Νησιών του Αιγαίου Πελάγους, όσον αφορά στα προϊόντα της τοπικής γεωργικής φυτικής παραγωγής, χορηγείται επιπλέον ενίσχυση για την καλλιέργεια βρώσιμων οσπρίων τοπικής παραγωγής και συγκεκριμένα για την καλλιέργεια φασολιού, βρώσιμου λαθουριού και φάβας Σαντορίνης, με πλαφόν ενίσχυσης τις 165.000 € κατ' έτος.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο